

Asia: VN/2245/2020

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi tekijänoikeuslain ja sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 184 §n muuttamisesta

Vastaajan rooli ja toimiala. Valitse parhaiten kuvaava

1. Tekijä tai esittävä taiteilija (ml. näitä edustavat yhdistykset ja muut organisaatiot)

Kirjallisuus

2. Sisältöteollisuus (ml. näitä edustavat yhdistykset ja muut organisaatiot)

-

3. Välittäjät (ml. näitä edustavat yhdistykset ja muut organisaatiot)

-

4. Työntekijä- tai työnantajaliitto

-

5. Kulttuuriperintöorganisaatio (ml. näitä edustavat yhdistykset ja muut organisaatiot)

-

6. Opetus- ja tutkimusalan organisaatio

-

7. Julkinen sektori

-

8. Kansalainen, kuluttaja tai muu loppukäyttäjä (ml. näitä edustavat yhdistykset ja organisaatiot) tai muu yhteisö

-

Yleistä. Valitkaa jokin näistä, ellei esityksestä ole tarkempaa lausuttavaa

Valitkaa jokin näistä, ellei esityksestä ole tarkempaa lausuttavaa. Jättäkää tällöin vastaamatta tätä seuraaviin kysymyksiin.

-

1. Kysymyksiä esityksestä kokonaisuudessaan

Esityksellä pyritään modernisoimaan tekijänoikeutta ja saattamaan se paremmin vastaamaan digitaalisen ajan vaatimuksia. Onko esitys kokonaisuudessaan oikeansuuntainen?

Ei. Perustelkaa halutessanne lyhyesti: [Direktiivi edellyttää merkittäviä parannuksia tekijöiden asemaan. Tässä muodossa esityksen vaikutus olisi päinvastainen. Se aiheuttaisi suurta ja peruuttamatonta haittaa kotimaisille tekijöille ja suomalaiselle, pohjoismaiseen traditioon pohjautuvalle tekijänoikeusjärjestelmälle. Vaadimme, että luonnos valmistellaan uudelleen. Tämän jälkeen tarvitaan uusi lausuntokierros. Uudelleen valmisteltu esitysluonnos tulee lähettää lainsäädännön arviointineuvoston arvioitavaksi.]

Esityksessä pyritään saavuttamaan oikeudenmukainen tasapaino tekijöiden ja esittävien taiteilijoiden, sisältöteollisuuden ja muiden kaupallisten toimijoiden sekä yhteiskunnan (ml. kulttuuriperintölaitosten, oppilaitosten ja kansalaisten ja loppukäyttäjien) etujen välillä. Onko esitys kokonaisuudessaan tältä osin oikeansuuntainen?

Ei. Perustelkaa halutessanne lyhyesti: [Luonnos on epäonnistunut tältä osin täysin. Direktiivin vaatimukset tekijöiden aseman parantamista on vesitetty kaikin keinoin, kun taas tekijänoikeuden rajoitukset viedään selvästi pidemmälle kuin direktiivi edellyttää tai edes mahdollistaa.]

Puuttuuko esityksestä kokonaan jotain sellaista, mistä olisi tarpeen säätää tässä yhteydessä? Mikä?

Katsomme, että Suomessa tulee seurata Ruotsin ja Tanskan esimerkkiä ja säätää yleisestä sopimuslisenssistä. Tämä tarjoaisi nopean ja joustavan keinon reagoida uusiin teosten käyttötapoihin ja -tarpeisiin. Malli turvaisi sekä oikeudenhaltijoiden että käyttäjien intressit.

Nyt ehdotetut ratkaisut kääntäisivät kehityksen Suomessa täysin päinvastaiseen suuntaan. Pohjoismaista, sopimiseen perustuvaa traditiota ehdotetaan romutettavaksi säätämällä mittavista rajoituksista tekijänoikeuteen. Kärsijöiksi joutuisivat tekijät ja esittävät taitelijat, eli he, joiden asemaa direktiivin on tarkoitus vahvistaa. Tekijät ja esittävät taiteilijat ovat jo valmiiksi kaikista heikoimmassa asemassa.

2. Kysymyksiä tekstin- ja tiedonlouhinnasta (TekL 13 b §, DSM-direktiivin 3 ja 4 artikla)

Tekijänoikeuslakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 13 b § kappaleen valmistamisesta tiedonlouhintaa varten. Pykälällä pannaan täytäntöön DSM-direktiivin 3 artikla (tiedonlouhinta tieteelliseen tarkoitukseen) ja 4 artikla (tiedonlouhinta yleiseen tarkoitukseen). Mikä on kantanne ehdotettuun ratkaisuun?

Kannatamme muutettuna

Tässä voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia.

Viittaamme Kopioston lausuntoon.

3. Kysymyksiä teosten käytöstä opetustoiminnassa ja tieteellisessä tutkimuksessa (TekL 14, 18, 19 a, 21, 50 c, 64 c §, DSM-direktiivin 5 artikla)

a. Teosten käyttäminen opetustoiminnassa ja tieteellisessä tutkimuksessa (TekL 14 §:n 1 ja 4 momentti)

Vastustamme

Tässä voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia

Olemme järkyttyneitä ehdotetusta ratkaisusta, jolla olisi vakavia ja peruuttamattomia kotimaisiin tekijöihin, kustantajiin ja Kopioston toimintaan vaikuttavia seurauksia. Ratkaisu tuhoaisi ammattimaisten tekijöiden ja muiden oikeudenhaltijoiden turvaksi rakennetun sopimuslisenssijärjestelmän ja sen ympärille syntyneen talouden. Tulonmenetykset koko alalle olisivat valtavat. Tämä sivuutetaan luonnoksen perusteluissa kokonaan. Tällaista hyökkäystä tekijöitä, tekijänoikeutta ja pohjoismaista sopimisen traditiota vastaan ei voida pitää hyväksyttävänä. Muilta osin viitaamme Kopioston lausuntoon.

b. Opetuksessa käytettävät kokoomateokset (TekL 18 §)

Vastustamme

Tässä voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia.

Toisin kuin luonnoksessa esitetään, kyseessä ei ole direktiivien sallima tekijänoikeuden rajoitus. Ehdotetun rajoituksen nojalla voisi rakentaa verkkoon pysyviä aineistopankkeja kenen tahansa saataville. Tämä on ristiriidassa teosten tavanomaisen käytön kanssa ja haittaisi kohtuuttomasti tekijöiden etujen ja oikeuksien toteutumista. Muilta osin viitaamme Kopioston lausuntoon.

c. Korvausta hallinnoiva yhteishallinnointiorganisaatio (TekL 19 a §)

Vastustamme

Tässä voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia

Teosten käytön ja siitä maksettavan korvauksen tulee perustua sopimiseen kuten tähänkin asti. Sopimuslisenssijärjestelmää ei saa tuhota.

d. Julkinen esittäminen (TekL 21 §)

Vastustamme

Tässä voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia

Viittamme Kopioston lausuntoon.

e. Opetuskäyttöä koskevan rajoituksen alueellinen soveltaminen (TekL 64 c §)

Vastustamme

Tässä voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia

Viittamme Kopioston lausuntoon.

4. Kysymyksiä kulttuuriperinnön säilyttämisestä (TekL 16.1 §, 16 d ja 16 e §, DSM-direktiivin 6 artikla)

Tekijänoikeuslain 16 §:n 1 momentissa säädettäisiin yleisölle avoimen yleishyödyllisen kirjaston, arkiston tai museon oikeudesta valmistaa kappaleita omissa kokoelmissaan olevasta teoksesta kulttuuriperinnön säilyttämistä varten. Nykyistä 16 d ja 16 e §:ää muutettaisiin niin, että valtioneuvoston asetuksen sijasta arkistoja, kirjastoja ja museoita koskevien säännösten organisatorisesta soveltamisalasta säädettäisiin jatkossa tyhjentävästi 16 e §:ssä. Mikä on kantanne ehdotettuun ratkaisuun?

Kannatamme muutettuna

Tässä voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia

Viittaamme Sanaston lausuntoon.

5.1. Yleisiä kysymyksiä, jotka liittyvät kaupallisesta jakelusta poistuneiden teosten käyttöön kulttuuriperintölaitoksissa

a. Kaupallisesta jakelusta poistuneiden teosten käytöstä kulttuuriperintölaitoksissa säädettäisiin 16 g – 16 j §:ssä. Käytön piiriin voisi kuulua ainoastaan kulttuuriperintölaitosten kokoelmiin kuuluvia teoksia. Valmistelussa on lähdetty siitä, että direktiivin salliman ”kaupallisesta jakelusta poistuneen teoksen (tai teosjoukon)” käytön tavoitteena on varmistaa, että sopimuslisenssin tai tekijänoikeuden rajoituksen nojalla tapahtuvalla käytöllä ei olisi merkittäviä kielteisiä vaikutuksia teosten kaupallisiin markkinoihin. Yhdyttekö tähän käsitykseen? Jos ette, miten direktiivin käsite tulisi ymmärtää?

Viittaamme Sanaston lausuntoon.

b. Ehdotetun 16 g §:n mukaan kulttuuriperintölaitoksen kokoelmissa olevan teoksen tai teosten joukon saisi sopimuslisenssin nojalla saattaa yleisön saataviin maantieteelliset rajat ylittävästi (64 d §). Yhdyttekö siihen, että on tarkoituksenmukaista, että yhteishallinnointiorganisaatio tekee arvioinnin siitä, voidaanko käyttöluva teokseen myöntää siten, ettei sillä olisi haitallista vaikutusta käyttöluvan kohteena olevan teosjoukon kaupallisiin markkinoihin? Jos ette, kenen tulisi tehdä tämä arvio ja millä perustein arvio tulee tehdä?

Viittaamme Sanaston lausuntoon.

c. Kaupallisesta jakelusta poistuneiden teosten käyttämisestä tekijänoikeuden rajoituksen nojalla eräissä tapauksissa säädettäisiin 16 h §:ssä. Pykälässä asetetaan tietyt kriteerit, joiden täyttyessä teoksen voidaan katsoa poistuneen kaupallisesta jakelusta, ellei tiedossa ole, että teos on edelleen kaupallisessa jakelussa. Kriteerien tavoitteena on helpottaa sen arvioimista, milloin teoksen voidaan (yleensä) katsoa poistuneen kaupallisesta jakelusta. Onko säännöksistä apua sen arvioimisessa, millä edellytyksin teoksia saa käyttää tekijänoikeuden rajoituksen nojalla?

Kyllä, mutta kriteereitä tulee muuttaa. Miten? [On tärkeää täsmentää kriteereitä niin, että säännökset koskevat direktiivin mukaisesti vain kaupallisesta jakelusta poistuneita teoksia. Toisin sanoen säännökset eivät saa koskea teoksia, jotka eivät ole koskaan edes olleet kaupallisessa jakelussa. Tällaisia voivat olla esimerkiksi kirjailijoiden tai heidän perikuntiansa kulttuuriperintölaitoksille lahjoittamat luonnokset, käsikirjoitusversiot ja päiväkirjat. Muilta osin viittaamme Sanaston lausuntoon.]

d. Ehdotetun 16 j §:n mukaan pääasiallinen vastuu tietojen ilmoittamisesta Euroopan immateriaalioikeusvirastoon olisi kulttuuriperintölaitoksilla. Kielto-oikeuden käyttämisestä voisi ilmoittaa myös yhteishallinnointiorganisaatio. Ehdotukseen ei sisälly säännöksiä ns. yhteyspisteestä (Contact Point), joka päättäisi, mitkä organisaatiot voivat käyttää Euroopan immateriaalioikeusviraston kaupallisesta jakelusta poistuneita teoksia koskevaa tietokantaa. Tarvitaanko Suomessa tällaista yhteyspistettä ja jos tarvitaan, minkä tahon tulisi hoitaa tehtävä?

Viittaamme Sanaston lausuntoon.

5.2. Tarkemmat pykäläkohtaiset kannat TekL 16 g - 16 j sekä 64 d §:stä

a. Kaupallisesta jakelusta poistuneiden teosten käyttäminen sopimuslisenssin nojalla (TekL 16 g §)

Kannatamme muutettuna

Tässä voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia

Viittamme Sanaston lausuntoon.

b. Kaupallisesta jakelusta poistuneiden teosten käyttäminen rajoituksen nojalla eräissä tilanteissa (TekL 16 h)

-

Tässä voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia

Kannatamme muutettuna. Viittaamme Sanaston lausuntoon.

c. Kielto-oikeuden käyttäminen (TekL 16 i §)

Kannatamme sellaisenaan

Tässä voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia

Viittaamme Sanaston lausuntoon.

d. Kaupallisesta jakelusta poistuneiden teosten käyttöä koskevien tietojen rekisteröinti (TekL 16 j §)

Kannatamme sellaisenaan

Tässä voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia

Viittaamme Sanaston lausuntoon.

6. Kysymyksiä sopimuslisenssijärjestelmästä (TekL 26 §, DSM-direktiivin 12 artikla)

a. DSM-direktiivin 12 artiklassa annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus säätää vaikutukseltaan laajennetusta kollektiivisesta lisensioinnista. Suomessa hyödynnettäisiin tämä kansallinen liikkumavara säilyttämällä tekijänoikeuslain 26 §:ssä säädetty sopimuslisenssijärjestelmä. Pykälää ehdotetaan kuitenkin direktiivin perusteella tarkennettavaksi. Samassa yhteydessä tehtäisiin eräitä teknisiä ja rakenteellisia muutoksia pykälään. Mikä on kantaanne ehdotettuun ratkaisuun?

Kannatamme muutettuna

Tässä voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia

Viittamme Sanaston ja Kopioston lausuntoihin.

b. DSM-direktiivin 12 artiklan 3 kohdan a-alakohdassa edellytetään yhteishallinnointiorganisaation olevan valtuutustensa perusteella riittävän edustava lisenssin kohteena olevien teosten oikeudenhaltijoiden ja oikeuksien suhteen. Miten riittävä edustavuus varmistetaan, ja miten sitä tulisi arvioida sopimuslissenssiorganisaation hyväksymisen yhteydessä?

Viittamme Sanaston ja Kopioston lausuntoihin.

c. Olennaisimmat muutokset 26 §:ssä koskisivat direktiivin 12 artiklan mukaista velvoitetta tiedottaa tekijöille sopimuslissensseistä, tekijän oikeudesta hakea korvausta sekä kielto-oikeuden käyttämisestä. Ehdotus perustuu siihen, että yhteishallinnointiorganisaatiot itse esittävät suunnitelman siitä, miten tekijöille (ja erityisesti ns. ”ulkopuolisille tekijöille”) tiedotetaan direktiivin edellyttämistä asioita. Näin tarvittavat toimenpiteet pysyisivät oikeasuhtaisina tekijöiden etua ajatellen. Onko tämä lähtökohta perusteltu, vai tulisiko tiedottamisesta säätää tarkemmin laissa ns. ”ulkopuolisten tekijöiden” oikeuksien turvaamiseksi? Jos pitäisi säätää tarkemmin, mitä velvoitteita tulisi asettaa?

Viittamme Sanaston ja Kopioston lausuntoihin.

7.1. Alkuperäinen lähetystoiminta

Pykäliin ehdotetaan muutoksia, joiden tavoitteena on selkeyttää nykyisiä, varsin vaikeaselkoisina pidettyjä säännöksiä. Lisäksi ehdotuksella pantaisiin täytäntöön verkkolähetysdirektiiviä siten, että 25 f §:ssä alkuperäiseen lähetystoimintaan rinnastettaisiin lähettäjäyritysten verkko-oheispalvelut (esim. YLE Arena) ja 64 b §:ään tehtävällä muutoksella varmistettaisiin, että alkuperäiseen lähetystoimintaan hankitut oikeudet kattavat myös radiolähetysten sekä television uutis- ja ajankohtaisohjelmien lähettämisen EU:n alueella, ellei toisin ole sovittu. Verkkolähetysdirektiivin 8 artiklan säännökset, jotka koskevat oikeuksien hankkimista silloin, kun lähettäjäyritys ei oman toimintansa puitteissa itse lainkaan lähetä lähetystä, vaan sen tekee jakelijayritys, ehdotetaan sisällytettäväksi alkuperäistä lähetystoimintaa koskevaan 25 f §:ään. Direktiivi mahdollistaa sen, että tällaisissa tapauksissa voidaan nojautua samankaltaiseen lissensiointimalliin kuin edelleenlähetyksen yhteydessä. Valmistelussa on arvioitu, että Suomessa ei esiinny direktiivin 8 artiklassa tarkoitettuja tilanteita, eikä siten ole pidetty tarpeellisena käyttää hyväksi direktiivin tarjoamaa mahdollisuutta, että tarvittavia oikeuksia voitaisiin hankkia pakollista kollektiivista hallinnointia koskevan sääntelyn perusteella yhteishallinnointiorganisaatiolta. Mikä on kantaanne ehdotettuun ratkaisuun?

Vastustamme

Tässä voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia

Ratkaisu on vakavalla tavalla EU-oikeuden vastainen. Se aiheuttaisi tekijöille mittavaa ja peruuttamatonta taloudellista haittaa. Tätä ei huomioida luonnoksessa lainkaan. Direktiivi tulee implementoida Suomen tekijänoikeuslakiin niin, että sen tarkoitus ja sanamuodot toteutuvat. Muilta osin viittamme Kopioston lausuntoon.

7.2. Radio- ja televisio-ohjelmien edelleenlähettäminen

Tekijänoikeuslain 25 h §:ssä säädetään radio- ja televisiolähetysten samanaikaisesta ja muuttamattomasta edelleenlähettämisestä. Säännöksillä virtaviivaistetaan lissensiointimarkkinoiden toimintaa tilanteessa,

jossa oikeuksien hankkiminen voisi muuten olla haastavaa. Ehdotetuilla säännöksillä pantaisiin täytäntöön verkkolähetysdirektiivin säännökset ja selkeytettäisiin edelleenlähettämistä koskevia säännöksiä. Lisäksi ehdotetaan, että myös lähettäjäyritysten verkko-oheispalveluiden edelleen lähettäminen olisi mahdollista hankkimalla tarvittavat oikeudet yhteishallinnointiorganisaatiolta sekä edellyttäen, että myös lähettäjäyrityksen suostumus on saatu. Taustalla on se, että verkko-oheispalveluihin usein estetään pääsy asettamalla teknisiä esteitä, ns. maarajoituksia. Esimerkiksi Ruotsin SVT:n kanavien edelleenlähettämiseen on mahdollista hankkia oikeuksia keskitetysti, mutta tämä ei ole koskenut SVT:n verkko-oheispalveluita. Mikä on kantanne ehdotettuun ratkaisuun? Voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia vastauksenne yhteydessä.

Kannatamme muutettuna

Tässä voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia

Direktiivi tulee implementoida Suomen tekijänoikeuslakiin niin, että sen tarkoitus ja sanamuodot toteutuvat. Muilta osin viittaamme Kopioston lausuntoon.

8.1. Tekijän korvausoikeus ja korvausten kohtuullistaminen

Esitys sisältää muutoksia tekijöiden ja esittävien taiteilijoiden aseman parantamiseksi hyödyntämissopimuksissa. DSM-direktiivin 18 artiklassa säädetään yleisestä periaatteesta, jonka mukaan tekijä tai esittävä taiteilija on oikeutettu asianmukaiseen korvaukseen teosten kaupallisesta hyödyntämisestä, ja 20 artiklassa korvausta koskevan sopimusehdon sovittelusta muuttuneista olosuhteista johtuen. Voimassa olevan tekijänoikeuslain 29 §:ssä säädetään (direktiiviä laajemmin) kohtuuttoman sopimusehdon sovittelusta, ja pykälän perusteella on mahdollista kohtuullistaa niin alun perin kohtuutonta sopimusehtoa kuin reagoida muuttuneista olosuhteista johtuvaan kohtuullistamistarpeeseen. Näin ollen ehdotetaan vain huomioon otettavien kriteerien laajentamista vastaamaan paremmin direktiivissä lueteltuja arviointikriteerejä. Mikä on kantanne ehdotettuun ratkaisuun? Voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia vastauksenne yhteydessä.

Vastustamme

Tässä voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia

Direktiivi edellyttää huomattavia parannuksia kirjailijoiden ja muiden tekijöiden asemaan. Direktiivin mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että tekijöillä on oikeus saada asianmukainen ja oikeasuhteinen korvaus teostensa käytöstä. Tämä koskee esimerkiksi kirjailijoiden äänikirjoista saamia korvauksia, jotka ovat tällä hetkellä huolestuttavan pieniä äänikirjojen laajasta suosiosta huolimatta.

Ehdotettu ratkaisu ei täytä direktiivin vaatimuksia. Käytännössä mikään ei muuttuisi. Kohtuuttomien sopimusehtojen sovittelua koskeva tekijänoikeuslain 29 § ei itsessään riitä. Tekijät eivät uskalla vaatia sopimuksen kohtuullistamista yhteistyösuhteiden menettämisen pelossa. Ehdotetut pienet lisäykset eivät laajentaisi pykälän soveltamisalaa.

Suomalaiset tekijöitä ja esittäviä taiteilijoita edustavat järjestöt ovat katsoneet, että direktiivin velvoitteet voidaan toteuttaa parhaiten kollektiivisella sopimisella. Euroopan neuvoston ministerikomitea linjasi joulukuussa 2018, että eurooppalainen kilpailuoikeus ei estä itsensätyöllistäjiä sopimasta kollektiivisesti. Euroopan komission hanke itsensätyöllistäjien kilpailuoikeudellisen aseman selkiyttämiseksi valmistuu vuoden loppuun mennessä. Esimerkiksi muissa pohjoismaissa kirjailijat sopivat kustannussopimuksen vähimmäisehdoista kollektiivisesti. Näitä asioita ei mainita luonnoksessa lainkaan.

Kentän toimijoita ei ole mahdollista pakottaa sopimaan kollektiivisesti, mutta lainsäädännön keinoin voidaan kannustaa ja ohjata tähän voimakkaasti. Kyse on poliittisesta tahdosta ja siitä, halutaanko tekijöiden ja esittävien taiteilijoiden asemaa aidosti parantaa. Kollektiivinen sopiminen lisäisi oikeusvarmuutta ja vähentäisi transaktiokustannuksia molemmiin puolin. Se mahdollistaisi eri alojen erityispiirteiden ja kehityksen huomioimisen mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Katsomme, että tekijöiden oikeudesta asialliseen ja oikeasuhtaiseen tulee säätää nimenomaisesti Tekijäfoorummin ehdottamalla tavalla:

”Kun tekijät ja esittävät taiteilijat lisensoivat tai siirtävät yksinoikeutensa teostensa tai muun suojatun aineistonsa hyödyntämiseen, heillä on oikeus saada asianmukainen ja oikeasuhteinen korvaus.

Maksettu korvaus on sopimuksen tekohetkellä asianmukainen ja oikeasuhteinen, jos se on vähintään alalla yhteisesti laaditun suosituksen tai kollektiivisopimuksen mukainen. Tämä ei poista oikeutta lisäkorvaukseen 29 §:n mukaisesti, mikäli kollektiivisesti ei ole sovittu hyödyntämisestä myöhemmin syntyneisiin tuloihin liittyvästä lisäkorvauksesta.”

Tämän lisäksi tekijänoikeuslain 29 §:ään tulee lisätä uusi momentti Tekijäfoorummin ehdottamalla tavalla:

”Tekijöillä ja esittäville taiteilijoilla tai heidän edustajillaan on oikeus vaatia asianmukainen ja sopiva lisäkorvaus osapuolelta, jonka kanssa he ovat tehneet sopimuksen oikeuksiensa hyödyntämisestä, tai tällaisen osapuolen oikeudenomistajilta, kun alun perin sovittu korvaus osoittautuu suhteettoman pieneksi verrattuna kaikkiin teosten tai esitysten hyödyntämisestä myöhemmin syntyneisiin merkityksellisiin tuloihin, ellei tästä ole olemassa sovellettavaa kollektiivisen sopimisen tuloksena tehtyä sopimusta, jossa määrätään vastaavasta mekanismista.”

Muilta osin viittaamme Tekijäfoorummin lausuntoon.

8.2. Tekijän oikeus selvitykseen teosten kaupallisesta hyödyntämisestä

Ehdotetun tekijänoikeuslain 30 §:n tarkoituksena on turvata tekijälle mahdollisuus saada tietoa teoksen kaupallisesta hyödyntämisestä. Kysymys on uudesta, pakottavasta säännöksestä. Mikä on kantanne ehdotettuun ratkaisuun? Voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia vastauksenne yhteydessä.

Vastustamme

Tässä voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia

Direktiivin 19 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että tekijät saavat säännöllisesti ajantasaisia, merkityksellisiä ja kattavia tietoja teostensa käytöstä ja siitä syntyneistä tuloista. Kirjallalla esiintyy merkittäviä puutteita tietojensaannissa sähköisiin julkaisumuotoihin liittyen. Kirjailija ei yleensä saa tietoa esimerkiksi sitä, kuinka monta kertaa äänikirjaa on kuunneltu suoratoistopalveluissa, ja kuinka paljon siitä on kertynyt tuloa. Arvoketju kirjailijan ja kuluttajan välillä ei ole läpinäkyvä. Se, mitä tietoja ilmoitetaan ja miten, vaihtelee paljon kustantajittain.

Ehdotettu ratkaisu ei täytä direktiivin vaatimuksia. Avoimuusvelvoite on vesitetty poikkeamalla direktiivin sanamuodosta ja lisäämällä siihen pitkä lista poikkeuksia.

Katsomme, että avoimuusvelvoitteesta tulee säätää Tekijäfoorumin ehdottamalla tavalla:

"Avoimuusvelvoite

Tekijöiden ja esittävien taiteilijoiden on oikeus saada säännöllisesti, vähintään kerran vuodessa, ja kunkin alan erityispiirteet huomioon ottaen ajantasaiset, merkitykselliset ja kattavat tiedot teostensa ja esitystensä hyödyntämisestä osapuolilta, joille he ovat lisensoineet tai siirtäneet oikeutensa, tai luovutuksensaajiltaan tai alilisenssinsaajilta, varsinkin hyödyntämistapojen, kaikkien syntyneiden tulojen ja maksettavan korvauksen osalta. Tiedot ovat ajantasaisia, merkityksellisiä ja kattavia, jos ne ovat vähintään alalla yhteisesti laaditun suosituksen tai kollektiivisopimuksen mukaisia."

Muilta osin viittaamme Tekijäfoorumin lausuntoon.

8.3. Tekijän oikeus perua oikeudenluovutus

Ehdotetussa 31 §:ssä säädettäisiin tekijän oikeudesta perua oikeudenluovutus, mikäli teosta ei ole hyödynnetty laissa säädetyssä ajassa. Kysymys on pakottavasta säännöksestä, mistä johtuen nykyiset tahdonvaltaiset, teostyyppikohtaiset säännökset poistettaisiin tekijänoikeuslaista. Ainoana poikkeuksena olisivat elokuvateoksia koskevat säännökset, jotka säilyisivät ennallaan, mutta muuttuisivat pakottaviksi.

Mikä on kantanne ehdotettuun ratkaisuun? Voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia vastauksenne yhteydessä.

Vastustamme

Tässä voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia

Ehdotettu 31 § on räikeässä ristiriidassa kirja-alan sopimuskäytännön ja nykyisen lain kanssa. Päinvastoin kuin luonnoksessa todetaan (s.94), ratkaisu tosiasiallisesti heikentäisi eri tekijäryhmien, kuten kirjailijoiden asemaa merkittävästi.

Ehdotuksen mukaan tekijällä olisi oikeus perua oikeudenluovutus, jos teosta ei ole julkaistu kolmen vuoden ja puolen vuoden kuluessa siitä, kun hän on täyttänyt sopimuksen ehdot. Ehdotuksen mukaan vain elokuvateosta koskevan sopimuksen purkamisesta säädettäisiin erikseen.

Luoviin aloihin kuuluvat toimialat ovat hyvin erilaisia. On täysin kestämätön ajatus, että kaikille muille aloille säädettäisiin laissa yhteinen määräaika. Ratkaisu ei huomioi alojen erityispiirteitä. Esimerkiksi kirja-alalla kolme ja puoli vuotta on ikuisuus. Kirjailijan kannalta olisi täysin kohtuutonta, jos hän joutuisi odottamaan uuden teoksen julkaisemista näin pitkään. Kirja-alan sopimuskäytännön mukaan kirjailijalla on oikeus purkaa sopimus, jos kustantaja ei julkaise teosta 12–18 kuukauden kuluessa siitä, kun kirjailija on luovuttanut valmiin käsikirjoituksen. Nykyisen, kumottavaksi ehdotetun 34 §:n mukaan aikaraja kaksi vuotta.

Ehdotuksen mukaan tekijällä ei olisi oikeutta perua oikeudenluovutusta sen jälkeen, kun teos on kerran julkaistu. Julkaisemiselle ei ole asetettu minkäänlaisia määrällisiä tai laadullisia kriteereitä. Esimerkiksi kirjailijan kannalta on täysin kestämätön ajatus, että oikeuksia ei voisi saada takaisin missään tilanteessa ensijulkaisun jälkeen. Fyysisten julkaisumuotojen osalta kirja-alan sopimuskäytäntö noudattelee nykyistä, kumottavaksi ehdotettua 34 §:ää, jonka mukaan kirjailija voi purkaa sopimuksen, jos teos on myyty loppuun, eikä kustantaja vuoden kuluessa kirjailijan esittämästä pyynnöstä julkaise uutta painosta. Sähköisten julkaisumuotojen osalta käytännöt vaihtelevat, mutta usein sovitaan, että tekijällä mahdollisuus irtisanoa sopimus tietyn määräajan jälkeen, tai jos teoksen myynti jää tietyltä ajalta alle tietyn euromäärän.

Tekijälle vähemmän haitalliset ratkaisut olisivat edelleen mahdollisia, mikäli niistä sovitaan nimenomaisesti osapuolten välillä. Tekijöiden heikko neuvotteluasema huomioon ottaen on kuitenkin selvää, että ehdotuksella olisi vähintäänkin vahva, eri tekijäryhmien asemaa merkittävästi heikentävä ohjausvaikutus.

Katsomme, että peruuttamisoikeudesta tulee säätää Tekijäfoorummin ehdottamalla tavalla:

”Kun tekijä tai esittävä taiteilija on lisensoinut tai siirtänyt teosta tai muuta suojattua aineistoa koskevat oikeutensa, hänellä on oikeus peruuttaa lisenssi tai oikeuksien siirto kokonaan tai osittain ja pitää saamansa palkkio, jos teosta tai muuta suojattua aineistoa ei hyödynnetä alan erityispiirteet huomioon ottaen kohtuullisessa ajassa aktiivisesti ja tehokkaasti. Hyödyntäminen on aktiivista ja tehokasta, jos se on vähintään alalla yhteisesti laaditun suosituksen tai kollektiivisopimuksen mukaista.”

Sähköisessä muodossa teoksia on helppo pitää saatavilla ja hyödyntää ainakin näennäisesti. Teosten hyödyntämiseen tulee liittää aktiivisuusvelvollisuus. Lainsäädännöllä ei saa mahdollistaa tilannetta, jossa teos on hyödyntämättä, tai sitä ei hyödynnetä aktiivisesti, mutta tekijän ei olisi mahdollista saada oikeuksiaan takaisin. Alakohtaiset erityispiirteet voidaan ottaa parhaiten huomioon kollektiivisella sopimisella. Tekijän oikeus pitää saamansa palkkio on tärkeää todeta lakitekstissä, pelkkä maininta perusteluissa ei riitä.

Luonnoksen mukaan työ- tai virkasuhteessa luodun teoksen osalta työnantajalle jäisi aina rinnakkainen oikeus käyttää teosta. Ehdotus on direktiivin vastainen. Toisin kuin perusteluissa mainitaan (s. 36–37), direktiivi ei jätä jäsenvaltioille tässä liikkumavaraa. Ehdotuksesta tulee luopua.

Muilta osin viittaamme Tekijäfoorummin lausuntoon.

8.4. Kustannussopimuksia koskevasta erityissäätelystä

Ehdotetussa 35 – 37 §:ssä säädettäisiin kustannussopimuksista. Säännöksiä on muutettu tavoitteena modernisoida voimassa olevia kustannussopimuksiin liittyviä säännöksiä. Mikä on kantanne ehdotettuun ratkaisuun?

Kannatamme muutettuna

Tässä voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia

Pidämme erittäin tärkeänä, että kustannussopimuksia koskevaa sääntelyä ei poisteta tekijänoikeuslaista. Säännöksillä on tärkeä ohjaava, täydentävä ja tulkintavaikutus. Pykälien harkittu modernisointi ja yhteensovittaminen direktiivin edellyttämien muutosten kanssa on lähtökohtaisesti perusteltua. Ehdotettu ratkaisu, päinvastoin kuin luonnoksessa todetaan (esim. s. 35, 45 ja 94), kuitenkin heikentäisi kirjailijoiden asemaa merkittävästi. Tämä on täysin ristiriidassa direktiivin tavoitteen kanssa.

Pidämme valitettavana, että kirja-alan järjestöjen asiantuntemusta ja käytännön tietämystä ei ole hyödynnetty pykälien valmistelussa. Kyse on koko alaan merkittävästi vaikuttavasta uudistuksesta. Alan yleinen sopimuskäytäntö on jäänyt ratkaisussa huomioimatta lähes kokonaan.

Ehdotettu 35 §

Nykyistä olettaa, jonka mukaan kustannussopimus kattaa vain painetun kirjan, ellei toisin nimenomaisesti sovita, ei tule laajentaa. On erittäin tärkeää, että julkaisu- ja muokkausoikeuksista sovitaan jatkossakin nimenomaisesti. Tämä kuuluu myös kirja-alan hyviin käytäntöihin (<https://kustantajat.fi/tietoa-kustannusalaasta/hyvat-kaytannot/kustannussopimukset>). Ehdotettu ilmaisu ”muulla tavoin julkaista” on epäselvä ja tulkinnanvarainen. Myöskään Ruotsin hallituksen esitysluonnos ei sisällä oletettaman laajentamista. Ehdotus heikentäisi selvästi kirjailijoiden asemaa.

Ehdotusta mukaillen pidämme kuitenkin mahdollisena, että pykälään lisätään kokonaan uusi momentti seuraavasti:

”Oikeus julkaista teos sähkökirjana tai äänikirjana ei siirry kustantajalle, ellei siitä ole nimenomaisesti sovittu tekijän ja kustantajan välillä.”

Kyseessä olisi lähinnä tiedotuksellinen lisäys. Tekijänoikeuden luovutuksia tulkitaan vakiintuneesti suppeasti, eli tekijän hyväksi. Siirtyneiksi katsotaan vain oikeudet, joista on selkeästi sovittu.

Toisin kuin luonnoksessa ehdotetaan, uudessa momentissa tulee mainita äänikirjojen lisäksi myös sähkökirjat. Edelleen uudessa momentissa ei tule mainita käännösoikeuksia. Alan yleisen tavan mukaan suomalainen kirjailija ei luovuta suomalaiselle kustantajalle käännösoikeuksia. Suomalainen kustantaja voi toimia käännösoikeuksien välittäjänä, mutta tämä perustuu kirjailijan antamaan valtuutukseen, ei käännösoikeuksien luovuttamiseen. Maininta loisi väärän oletettaman alan toimintatavoista ja heikentäisi kirjailijoiden asemaa. Ehdotetun 35 §:n 1 momentin tulee vastata nykyisen lain 31 §:n ensimmäistä momenttia.

Nykyisen lain 31 §:n 2 momentti tulee sisällyttää ehdotettuun 35 §:ään. Säännös, jonka mukaan alkuperäinen kappale jää tekijän omaksi, on edelleen merkityksellinen. Se koskee myös esimerkiksi kuvataiteen teoksia.

Ehdotettu 36 §

Pidämme tärkeänä, että tekijän tilaisuus tehdä teokseen muutoksia on samansisältöinen riippumatta siitä, onko kyseessä painettu vai sähköinen laitos. Sähköisessä muodossa teosta on helppo pitää saatavilla ja vaatimus ”uudelleen julkaisemisesta” asettaisi riman kohtuuttoman korkealle. Tämän takia ehdotamme, että luonnoksen pykälämuotoilu muutetaan seuraavaan muotoon:

"Tilaisuus tehdä teokseen muutoksia

Jos uuden painoksen valmistaminen aloitetaan myöhemmin kuin vuoden kuluessa siitä, kun edellinen painos julkaistiin, tai jos teos on ollut saatavilla sähköisessä muodossa sellaisenaan vähintään vuoden, on tekijän ennen valmistamista tai muuten saatava tilaisuus tehdä teokseen sellaisia muutoksia, jotka eivät tuota kohtuuttomia kustannuksia eivätkä muuta teoksen luonnetta."

Ehdotettu 37 §

Katsomme, että selkeyden vuoksi tekijän oikeus julkaista teos olisi hyvä liittää peruuttamisoikeuden käyttämiseen. Tämän takia ehdotamme, että luonnoksen pykälämuotoilu muutetaan seuraavaan muotoon:

"Tekijän oikeus julkaista teos

Tekijä ei saa uudelleen julkaista teosta siinä muodossa ja sillä tavoin kuin sopimuksessa on tarkoitettu, ellei tekijä ole käyttänyt lakiin tai sopimukseen perustuvaa oikeuttaan perua oikeudenluovutus.

Kirjallisen teoksen saa tekijä kuitenkin viidentoista vuoden kuluttua siitä vuodesta, jona teoksen julkaiseminen aloitettiin, ottaa koottujen tai valittujen teostensa kokoelmaan."

Peruuttamisoikeuteen tulee liittää velvollisuus hyödyntää teosta aktiivisesti ja tehokkaasti (ks. kohta 8.3.).

Nykyinen 33 §

Luonnoksessa ehdotetaan poistettavaksi nykyinen 33 §, joka koskee kustantajan velvollisuuksia. On erittäin tärkeää, että näin ei tehdä. Pykälä ei ole vanhentunut ja se on edelleen olennainen. Ammattimaiseen kustantamiseen kuuluu, että kustantajalla on tehtäviä ja velvollisuuksia. Jos pykälä poistetaan, ero kustannussopimusten ja erilaisten painatus- ja omakustannesopimusten välillä hämärtyy. Ehdotus heikentäisi merkittävästi kirjailijoiden asemaa.

Nykyinen 34 §

Luonnoksessa ehdotetaan poistettavaksi nykyinen 34 §, joka koskee teoksen ensijulkaisuaikaa ja oikeuksien palautumista. Ratkaisu on lähtökohtaisesti hyväksyttävä, kunhan tilalle tuleva yleinen kaikkia sopimuksia koskeva säännös (ehdotettu 31 §, oikeudenluovutuksen peruminen) on asiallinen. Luonnoksen mukaan näin ei kuitenkaan olisi. Ehdotettu uusi säännös on räikeässä ristiriidassa kirja-alan sopimuskäytännön ja nykyisen lain kanssa. Ehdotus heikentäisi merkittävästi kirjailijoiden asemaa. Tämän takia ehdotettu 31 § tulee muuttaa Tekijäfoorumin esittämään muotoon (ks. tarkemmin kohta 8.3.).

Nykyinen 35 §

Luonnoksessa ehdotetaan poistettavaksi nykyinen 35 §, joka koskee painoksen ja tilityksen tietoja. Ratkaisu on lähtökohtaisesti hyväksyttävä, kunhan tilalle tuleva yleinen kaikkia sopimuksia koskeva säännös (ehdotettu 30 §, selvitys teoksen kaupallisesta hyödyntämisestä) on asiallinen. Luonnoksen mukaan näin ei kuitenkaan olisi. Tämän takia ehdotettu 30 § tulee muuttaa Tekijäfoorumin esittämään muotoon (ks. tarkemmin kohta 8.2.).

8.5. Tekijän oikeus rinnakkaistallentaa tieteellinen artikkeli

Ehdotetussa 38 §:ssä säädettäisiin tekijän oikeudesta rinnakkaistallentaa tieteellinen artikkeli. Mikä on kantanne ehdotettuun ratkaisuun?

Vastustamme

Tässä voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia

Ehdotus loukkaa tekijän perusoikeuksia. Se ei perustu direktiiveihin. Muilta osin viittamme Kopioston lausuntoon.

8.6. Esittävän taiteilijan yksinoikeuden laajentaminen

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tekijänoikeuslain 45 §:ää siten, että kuvatallenteelle tallennetun esityksen tekijänoikeudellinen suoja laajenisi vastaamaan lähtökohtaisesti äänitallenteelle tallennetun esityksen oikeuksia. Mikä on kantanne ehdotettuun ratkaisuun?

Kannatamme sellaisenaan

Tässä voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia

Viittamme Kopioston lausuntoon.

8.7. Tekijänoikeuksista vapaista (public domain) teoksista otetut valokuvat (TekL 49 a §, DSM-direktiivin 14 artikla)

Valokuvaajan lähioikeutta ehdotetaan kavennettavaksi siten, että valokuva teoksesta, jonka suoja-aika on päättynyt, ei tulisi valokuvaajan lähioikeussuojan piiriin. Tavoitteena on varmistaa, että toisella

suojamuodolla ei voida estää tekijänoikeudesta vapaiden (public domain) teosten käyttämistä. Mikä on kantanne ehdotettuun ratkaisuun?

Kannatamme muutettuna

Tässä voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia

Viittamme Kopioston lausuntoon.

9.1. "Lyhyet otteet"

DSM-direktiivin 15 artiklan mukaisesta lehtikustantajan lähioikeudesta säädettäisiin tekijänoikeuslain 50 §:ssä. Uudella lähioikeudella suojattaisiin lehtikustantajan oikeutta määrätä lehtijulkaisun saattamisesta yleisön saataviin tietoverkoissa tietoyhteiskuntapalvelun tarjoajan toimesta. Direktiivissä suojan kohde jää jokseenkin avoimeksi, ja suojan kohde on rekonstruoitu siten, että se mahdollisimman hyvin kattaisi sellaiset käyttömuodot (käyttö uutisseuranta- ja uutiskoostepalveluissa), joita direktiivissä on tavoiteltu. Eräänä haasteena on kysymys siitä, miten tulisi suhtautua direktiivin säännökseen, jonka mukaan suojan piiriin eivät kuulu "erittäin lyhyet otteet tai yksittäiset sanat". Direktiivissä ei määritellä tarkkaa rajaa sille, minkälaiset otteet ovat sallittuja, eikä sellaista aseteta myöskään 50 §:ssä. Sen sijaan säännöksessä lähtökohtana on, että myös epäolennaisten otteiden toistuva käyttö voi loukata tekijänoikeutta, ja sen perusteella on ehdotettu sanamuotoa, joka vastaa nykyistä tietokantasuojaa (tietokantadirektiivissä on vastaavanlainen konstruktio, eli myös tietokannan epäolennaisten osien toistuva käyttö voi kuulua yksinoikeuden piiriin). Valmistelun aikana työpajoissa toivottiin, että ainakin otsikko olisi laissa säädetty "vapaaksi". Jos pidätte tarpeellisena, että laissa säädetään tietty sana- tai merkkimäärä, jonka käyttö olisi aina sallittua, niin minkä pituinen sana- tai merkkimäärän tulisi olla? Miten vastaavasti määriteltäisiin muiden suojan kohteiden (esim. valokuva tai audiovisuaalinen aineisto) osalta sallitun käytön määrä?

Viittamme Kopioston lausuntoon.

9.2. Lehden toisintaminen toisessa sanoma- tai aikakauslehdessä (voimassa oleva TekL 23 §)

Valmistelussa on arvioitu, että voimassa olevan TekL 23 §:n säilyttäminen ei ole mahdollista, sillä siinä on olennaisesti kysymys sanoma- tai aikakauslehden kilpailijan (toisen sanoma- tai aikakauslehden taholta, joka on samalla myös tietoyhteiskunnan palvelu) oikeudesta toisintaa sanoma- tai aikakauslehdessä julkaistu artikkeli, joka lienee lähtökohtaisesti laajempi kuin "erittäin lyhyt ote tai yksittäiset sanat". Yhdyttekö tähän arvioon? Jos ette, millä perusteella tulisi katsoa, että kilpaileva sanoma- tai aikakauslehti ei käytä hyväkseen sanoma- tai aikakauslehden tekemiä investointeja sisällöntuotantoon, jonka johdosta uutisartikkelin toisintaminen olisi sallittua suoraan lain nojalla, kun sen sijaan vastaavan pituisen otteen käyttäminen esimerkiksi uutiskooste- tai uutisseurantapalvelussa olisi kiellettyä?

Viittamme Kopioston lausuntoon.

9.3. Internetin hakupalvelut

Direktiivin 15 artiklassa tai sen esitöissä ei ole mainintaa siitä, että sanoma- ja aikakauslehden lähioikeudella olisi vaikutusta internetin hakupalveluihin (esim. Google hakupalvelu, Bing, Ecosia ym). Lähtökohtaisesti voidaan katsoa, että direktiivillä ei ole tarkoitettu olevan vaikutusta hakupalveluiden toimintaan ja että direktiivissä olevaa viittausta siihen, että linkittäminen ei kuulu yksinoikeuden piiriin, voidaan tulkita samansuuntaisesti. Toisaalta direktiivissä ei nimenomaisesti myöskään suljeta pois

tämänkaltaisia tietoyhteiskuntapalveluiden tarjoajia yksinoikeuden soveltamisalasta. Onko sanoma- tai aikakauslehden lähioikeussuojan yhteydessä tarpeen ottaa kantaa hakupalveluiden toimintaan? Jos on, miten asiaan tulisi ottaa kantaa esityksessä?

Viittamme Kopioston lausuntoon.

9.4. Tekijöiden osuus lehtikustantajan saamista korvauksista

Ehdotuksen (ja DSM-direktiivin) mukaan tekijällä on oikeus asianmukaiseen osuuteen lehtikustantajan saamista korvauksesta. Tulisiko tekijöiden osuutta määritellä tarkemmin laissa? Jos katsotte, että tekijöiden osuus korvauksesta tulee määritellä, tulisiko sen olla prosenttiosuus vai jotain muuta? Minkä suuruinen osuus?

-

9.5. Tarve sopimuslissenssisäännökselle tekijöiden korvausosuuden hoitamiseksi

Sanoma- ja aikakauslehdet sisältävät suuren määrän eri aineistoja. Jotta lehtikustantajat välttyisivät neuvottelemasta kunkin tekijänoikeuden haltijan kanssa erikseen asianmukaisista korvauksista, voi olla molemmille osapuolille helpompaa, että asia hoidettaisiin sopimuslissenssisäännöksellä joka mahdollistaisi sen, että lehtikustantaja voisi neuvotella yhteishallinnointiorganisaation kanssa keskitetysti korvausosuudesta ja korvaukset tilitettäisiin organisaation kautta tekijänoikeuden haltijoille. Pitäisikö lakiehdotukseen lisätä asiaa koskeva sopimuslissenssisäännös? Voitte halutessane perustella kantaanne lyhyesti vastauksenne yhteydessä.

Ei [Sopimuslissenssi ei sovellu tähän tarkoitukseen. Viittaamme Kopioston lausuntoon.]

Jos yllä oleva vastauskenttä loppui kesken, voitte jatkaa tässä.

-

9.6. Sanoma- tai aikakauslehden lähioikeussuoja - arvio ehdotetusta TekL 50 §:stä kokonaisuudessaan

Arvioikaa nyt ratkaisua kokonaisuudessaan. Mikä on kantaanne ehdotettuun ratkaisuun?

Kannatamme muutettuna

Tässä voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja tai muutosehdotuksia

Katsomme, että lehtikustantajan lähioikeus tulisi saattaa sopimuslissenssijärjestelmän piiriin. Muilta osin viittamme Kopioston lausuntoon.

10.1. Onko ratkaisussa riittävästi huomioitu eri perusoikeuksien välistä tasapainoa?

Verkkosisällönjakopalvelun tarjoajien vastuusta säädettäisiin tekijänoikeuslain uudessa 6 a luvussa. Sen mukaan verkkosisällönjakopalvelun tarjoaja olisi vastuussa tekijänoikeuden loukkauksesta, joka aiheutuu siitä, että sisällön tuottaja (direktiivissä käytetään ilmaisua ”käyttäjät”) on tallentanut palveluun aineistoa, joka loukkaa tekijänoikeutta. Palvelun tarjoaja ei kuitenkaan olisi vastuussa tekijänoikeuden loukkauksesta, jos palvelun tarjoaja on ryhtynyt asianmukaisesti ja oikeasuhtaisesti toimenpiteisiin luvan

hankkimiseksi tekijältä tai estänyt tekijän tai tämän puolesta toimivan pyynnöstä pääsyn tekijänoikeutta loukkaavaan aineistoon. Direktiivin mukaisilla säännöksillä vahvistetaan tekijänoikeuden toimeenpanoa verkkosisällönjakopalveluissa ja tekijän mahdollisuutta määrätä teoksestaan. Direktiivin vaatimusten mukaisesti säädettäisiin siitä, miten tulisi välttää sitä, että estetään pääsy tekijänoikeutta loukkaamattomaan aineistoon, sekä keinoista, joilla direktiivin vaatimusten mukaisesti parannetaan sisällön tuottajien oikeusturvaa. Direktiivin sääntely on hyvin perusoikeusherkkää ja direktiivin toimeenpanossa on otettava huomioon tekijöiden omistusoikeus, palvelun tarjoajien elinkeinovapaus ja sisällön tuottajien sananvapaus. Direktiivin toimeenpanossa on pyritty perusoikeusmyönteiseen ja eri perusoikeuksien välistä tasapainoa huomioimaan täytäntöönpanoon. Onko tässä tavoitteessa onnistuttu yleisellä tasolla? Ellei, millä perusteella katsotte, että ehdotettu sääntely on perusoikeuksien vastainen?

Ei

Tässä voitte perustella tarkemmin. Perustelkaa mielellään viittaamalla siihen perustuslakivaliokunnan, EU-tuomioistuimen tai Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen ratkaisuun, johon tukeudutte. Kertokaa myös, miten esitystä tulee mielestänne korjata, ja perustelkaa muutosehdotukset perusoikeuksien toteutumisen kannalta.

Viittamme Sanaston ja Kopioston lausuntoihin.

10.2. Sananvapautta koskevien tekijänoikeuden rajoitusten vahvistaminen (uusi TekL 23 §)

Ehdotetussa uudessa 23 §:ssä säädettäisiin oikeudesta käyttää teosta toisessa teoksessa, eli tarkemmin sanottuna mahdollisuudesta käyttää teosta karikatyyrissä, parodiassa ja pastississa sekä teoksen satunnaisesta sisällyttämisestä toiseen teokseen. Mikä on kantanne ehdotettuun ratkaisuun? Voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia vastauksenne yhteydessä.

Vastustamme

Tässä voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia

Suomessa teoksen käyttöä parodiassa, karikatyyrissä ja pastississa arvioidaan tekijänoikeuslain 4 §:n 2 momentin nojalla. Katsomme, että nykyinen oikeustila täyttää direktiivin vaatimukset. Uutta rajoitussäännöstä ei tarvitse eikä tule säätää.

Jos rajoitus kuitenkin säädetään, se tulee liittää vain uuteen, ehdotettuun lain 6 a lukuun (verkkosisällönjakopalvelun tarjoajan vastuu tekijänoikeutta loukkaavasta aineistosta). Tämä on Ruotsin hallituksen esitysluonnoksen malli. Direktiivissä parodiasta, karikatyyristä ja pastissista säädetty koskee ainoastaan verkkosisällönjakopalveluita (17 artikla). On selvää, toisin kuin ehdotuksessa annetaan ymmärtää (s. 9), että direktiivi ei edellytä yleisen parodiapoikkeuksen säätämistä.

Suppean tulkinnan periaate edellyttää, että rajoitussäännöksiä tulkitaan suppeasti. Luonnoksen perusteluissa toimitaan päinvastoin. Perusteluista tulee poistaa viittaus Euroopan parlamentin ja komission lehdistötiedotteeseen (s. 82), jota ei ole pidettävä oikeuslähteenä. Perusteluissa on tärkeää tuoda selvästi esille, että myös meemiltä edellytetään parodialuonnetta. Jos rajoitus

säädetään, siihen tulee soveltaa lain yleisiä rajoituksia koskevia säännöksiä, joilla pyritään turvaamaan tekijöiden asemaa (11 §).

Direktiivi ei edellytä rajoituksen säätämistä teoksen satunnaiseen sisällyttämiseen toiseen teokseen. Luonnos jättää täysin epäselväksi, mitä tilanteita rajoitus voisi mainittujen porovideoiden lisäksi koskea, ja mikä on se peruste, jonka nojalla tekijöiden oikeuksiin on jälleen välttämätöntä kajota. Ehdotettua rajoitusta ei tule säätää.

10.3. Pykäläkohtaiset huomiot uudesta 6a luvusta

a. TekL 55 a §:ssä säädettäisiin verkkosisällönjakopalvelun tarjoajan vastuusta. Mikä on kantanne ehdotettuun ratkaisuun?

Vastustamme

Tässä voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia

Viittamme Sanaston ja Kopiston lausuntoihin.

b. Ehdotetussa 55 b §:ssä säädettäisiin verkkosisällönjakopalvelun tarjoajan tiedonantovelvoitteesta. Mikä on kantanne ehdotettuun ratkaisuun?

Kannatamme muutettuna

Tässä voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia

Viittamme Sanaston ja Kopiston lausuntoihin.

c. Ehdotetussa 55 c §:ssä säädettäisiin verkkosisällönjakopalvelun tarjoajan velvollisuudesta estää yleisön pääsy aineistoon. Mikä on kantanne ehdotettuun ratkaisuun?

Vastustamme

Tässä voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia

Viittamme Sanaston ja Kopiston lausuntoihin.

d. Ehdotetussa 55 d §:ssä säädettäisiin kiellosta esittää perusteettomia poistovaatimuksia. Mikä on kantanne ehdotettuun ratkaisuun?

Vastustamme

Tässä voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia

Viittamme Sanaston ja Kopiston lausuntoihin.

e. Ehdotetussa 55 e §:ssä säädettäisiin sisällön tuottajalle annettavasta ilmoituksesta. Mikä on kantanne ehdotettuun ratkaisuun?

Vastustamme

Tässä voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia

Viittamme Sanaston ja Kopioston lausuntoihin.

f. Ehdotetussa 55 f §:ssä säädettäisiin verkkosisällönjakopalvelun tarjoajan velvollisuudesta tarjota keinoja erimielisyyksien selvittelyyn palvelussa. Mikä on kantanne ehdotettuun ratkaisuun?

Vastustamme

Tässä voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia

Viittamme Sanaston ja Kopioston lausuntoihin.

g. Ehdotetussa 55 g §:ssä säädettäisiin palauttamispyynnöstä. Mikä on kantanne ehdotettuun ratkaisuun?

-

Tässä voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia

-

h. Ehdotetussa 55 h §:ssä säädettäisiin tekijänoikeusriitalautakunnasta. Mikä on kantanne ehdotettuun ratkaisuun? Voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia vastauksenne yhteydessä.

Vastustamme

Tässä voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia

Viittamme Sanaston ja Kopiston lausuntoihin.

i. Ehdotetussa 55 i §:ssä säädettäisiin asian käsittelystä tekijänoikeusriitalautakunnassa. Mikä on kantanne ehdotettuun ratkaisuun?

Vastustamme

Tässä voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia

Viittamme Sanaston ja Kopiston lausuntoihin.

j. Ehdotetussa 55 j §:ssä säädettäisiin tekijänoikeusriitalautakunnan ratkaisujen julkisuudesta. Mikä on kantanne ehdotettuun ratkaisuun?

-

Tässä voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia

-

k. Ehdotetussa 55 k §:ssä säädettäisiin hyvityksestä ja vahingonkorvauksesta. Mikä on kantanne ehdotettuun ratkaisuun?

Vastustamme

Tässä voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia

Viittamme Sanaston ja Kopiston lausuntoihin.

I. Ehdotetussa 55 l §:ssä säädettäisiin hyvityksestä ja vahingonkorvauksesta. Mikä on kantanne ehdotettuun ratkaisuun?

Kannatamme muutettuna

Tässä voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia

Viittamme Sanaston ja Kopiston lausuntoihin.

m. Ehdotetussa 55 m §:ssä säädettäisiin riitojen käsittelyä koskevista sopimusehdoista. Mikä on kantanne ehdotettuun ratkaisuun?

-

Tässä voitte perustella kantaanne ja esittää vaihtoehtoisia ratkaisuja ja muutosehdotuksia

-

11.1. Neuvottelumekanismi (13 artikla)

DSM-direktiivin 13 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava mahdollisuus saada apua puolueettomalta elimeltä tai sovittelijalta sopimusneuvotteluissa audiovisuaalisten teosten saattamiseksi yleisön saataviin tilausvideopalveluissa. Valmistelussa on arvioitu, että lainsäädäntömme ei aseta esteitä sille, että osapuolet, joilla on lisensiointiin liittyviä vaikeuksia, voivat saada apua sopimukseen pääsemiseksi, esimerkiksi sovittelijoilta asianajajaliiton kautta tai Keskuskauppakamarin sovittelijoilta? Yhdyttekö tähän käsitykseen? Jos ette, miksi?

-

11.2. Kustantajan oikeus hyvityksiin (16 artikla)

DSM-direktiivin 16 artiklan mukaan jäsenvaltiot voivat säätää, että kustantajalla on oikeus osuuteen siirrettyjen oikeuksien nojalla maksetuista hyvityksistä. Tekijänoikeuslain 19 §:n mukaan tekijä ei voi luovuttaa toiselle oikeuttaan lainauskorvaukseen, eikä oikeus lainauskorvaukseen siirry kustantajalle kustannussopimuksen nojalla. Vastaavasti tekijänoikeuslain 26 a §:ssä säädettyä hyvitystä yksityisestä kopioinnista maksetaan vain alkuperäisille oikeudenhaltijoille, eikä hyvitykseen ole subjektiivista oikeutta. Valokopiointia koskevan tekijänoikeuden rajoituksen nojalla kerättävät korvaukset maksetaan käytännössä yhteishallinnointiorganisaation tilityssäntöjen perusteella, mikä mahdollistaa myös korvausten maksamisen kustantajille. Valmistelussa nykytilannetta ei ole pidetty tarpeellisena muuttaa. Yhdyttekö tähän käsitykseen? Jos ette, miksi?

Yhdymme näkemykseen. Hyvityksestä säätäminen merkitsisi vakavaa puuttumista tekijöiden oikeuksiin.

11.3. Vaihtoehtoinen riitojenratkaisumenettely (DSM-direktiivin 21 artikla)

DSM-direktiivin vaihtoehtoista riitojenratkaisumenettelyä koskevan 21 artiklan osalta ei ehdoteta muutoksia voimassaolevaan tekijänoikeussäätelyyn. Valmistelussa on katsottu, että nykyinen lainsäädäntö ei aseta esteitä vapaaehtoisten vaihtoehtoisten riidanratkaisumenetelmien käytölle ja sille, että tekijä tai esittävä taiteilija voisi valtuuttaa esimerkiksi tekijöitä tai esittäviä taiteilijoita edustavan organisaation toimimaan puolestaan myös vapaaehtoisessa vaihtoehtoisessa riidanratkaisussa, kuten välimiesmenettelyssä tai sovittelussa. Yhdyttekö tähän näkemykseen? Jos ette, miksi?

Emme yhdy näkemykseen. Nykyiset menettelyt ovat tekijöiden ulottumattomissa taloudellisista syistä johtuen tai sen takia, että tekijät eivät uskalla turvautua niihin yhteistyösuhteiden menettämisen pelossa. Jotta tekijöiden oikeus korvaukseen ja tietojensaantiin toteutuu direktiivin edellyttämällä tavalla, OKM:n alaisuuteen tulee perustaa uusi, matalan kynnyksen toimielin riitojen sovittelua ja ratkaisua varten. Muilta osin viittamme Tekijäfoorumin lausuntoon.

12.1. Kuvailu tekijänoikeusjärjestelmän yleisestä merkityksestä

Esityksen vaikutusarvioinnissa (luku 4.2.) on kuvailtu tekijänoikeusjärjestelmän merkitystä yleisesti. Kuvailuun ei ole lisätty sellaista taustatietoa, joka ilmenee jo HE-luonnoksen 1 ja 2 luvusta, joissa kuvaillaan direktiivien sisältöä ja kansallista sääntelytarvetta. Kuvailuun on sisällytetty tekijänoikeusjärjestelmän kansantaloudellista merkitystä, tekijänoikeuden merkitystä luovien alojen ammattilaisten ja luovien alojen yritysten kannalta, sekä laajemmin osana yhteiskunnan tiedonvälitystä ja innovaatioiden edistämistä. Onko kuvailussa virheitä tai puutteita? Onko sitä tarpeen täydentää, ja jos on, miten?

Kuvailussa on vakavia virheitä ja puutteita.

Tekijänoikeus on turvattu Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, Suomen perustuslaissa ja useissa kansainvälisissä sopimuksissa. Tekijänoikeus suojaa tekijän sekä taloudellisia että moraalisia, persoonaan liittyviä oikeuksia. Luonnoksessa tekijänoikeuden tavoite on ymmärretty väärin, tai ainakin hyvin suppeasti ”teosten saatavuuden edistämisenä” (s. 45). Haarmannin mukaan tekijänoikeuden kansainvälinen historia osoittaa tekijänoikeuslainsäädännön yhdeksi tärkeimmistä tavoitteista kirjallisuuden ja taiteen edistämisen (Tekijänoikeus ja lähioikeudet, 2005, s. 9). Tietoyhteiskuntadirektiivin täytäntöönpanoa koskevassa hallituksen esityksessä todetaan, että ”tunnustamalla tekijöiden oikeuden määrätä teostensa hyväksikäytöstä yhteiskunta kannustaa luovaa toimintaa” (HE 28/2004, s. 7). Luonnoksessa nämä näkökulmat sivuutetaan täysin.

Luonnoksessa sananvapaus ja tekijänoikeus asetetaan toistuvasti vastakkain. Tämä on hyvin yksioikoinen näkemys. Tekijänoikeus ei suojaa tietoa tai ideoita, ainoastaan tekijän persoonallista ilmaisua. Teosten siteeraaminen on sallittua hyvän tavan mukaisesti. Tekijänoikeus turvaa taiteen ja lehdistön itsenäistä asemaa suhteessa vallanpitäjiin. Edelleen on tärkeää muistaa, että sanan- ja ilmaisunvapaus on elinehto taiteilijoille ja muille tekijöille. Yhteiskunnallinen keskustelu, johon myös kirjallisuus osallistuu, kuuluu sananvapauden ytimeen. Esimerkiksi luonnoksessa mainitut porovideot eivät. Rajoittamalla tekijänoikeutta ja vähentämällä ammattimaisten tekijöiden mahdollisuuksia ansaita työllään heikennetään sanan- ja ilmaisunvapauden toteutumista. Luonnoksessa nämä asiat ovat jääneet kokonaan huomioimatta.

12.2. Ehdotusten vaikutukset asiaryhmittäin

a. Tekijänoikeuden rajoituksia ja sopimuslisenssiä koskevat ehdotukset. Onko kuvailussa virheitä tai puutteita? Onko sitä tarpeen täydentää, ja jos on, miten?

Kuvailu on vakavasti virheellinen ja puutteellinen. Viittamme Kopioston lausuntoon ja aiempiin kohtiin.

b. Sopimusehtojen sääntelyyn (tekijöiden ja esittävien taiteilijoiden asema sopimussuhteissa) liittyvien muutosten vaikutukset. Onko kuvailussa virheitä tai puutteita? Onko sitä tarpeen täydentää, ja jos on, miten?

Kuvailu on vakavasti virheellinen ja puutteellinen.

Muutosten arvioidaan "merkittävästi parantavan tekijöiden ja esittävien taiteilijoiden asemaa" (s. 44). Päinvastoin, asema heikkenee monin paikoin.

Kustannussopimuksia koskeva ratkaisu, päinvastoin kuin luonnoksessa todetaan (esim. s. 35, 45 ja 94), heikentäisi kirjailijoiden asemaa merkittävästi. Alan sopimuskäytäntö on jäänyt huomioimatta lähes kokonaan.

Ehdotettu 31 § on räikeässä ristiriidassa kirja-alan sopimuskäytännön ja nykyisen lain kanssa. Päinvastoin kuin luonnoksessa todetaan (s. 94), ratkaisu tosiasiallisesti heikentäisi eri tekijäryhmien, kuten kirjailijoiden asemaa merkittävästi.

Euroopan komission hanketta itsensätyöllistäjien kilpailuoikeudellisen aseman selkiyttämiseksi ei ole huomioitu lainkaan. Hanke valmistuu tämän vuoden loppuun mennessä.

Ruotsissa tehtävää selvitystä luovuttamattomasta korvausoikeudesta ja vaihtoehtoisesta riitojenratkaisusta ei ole huomioitu lainkaan (<https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/kommittedirektiv/2021/05/dir.-202131/>).

Tekijöiden ja esittävien taiteilijoiden heikko neuvotteluasema oli esillä jo vuonna 2014 tekijänoikeuslakia muutettaessa. Riku Neuvonen teki laajan selvityksen ns. kohtuullisesta korvauksesta. Hallituksen esityksessä HE 181/2014 todetaan (s. 46), että "lausuntojen pohjalta muutettu esitys antaa mahdollisuuden tekijänoikeusalalla tapahtuvaan neuvottelukulttuurin muutokseen, jota opetus- ja kulttuuriministeriö seuraa". Lisäksi esityksessä todetaan, että "laajemmat nykyistä oikeustilaa muuttavat säännökset tulisivat harkittaviksi, jos nyt ehdotettavat säännökset eivät tuo toivottua muutosta". Tilannetta ei ole seurattu mitenkään. Tilanne ei ole muuttunut mitenkään. Selvitystä tai hallituksen esitystä ei ole huomioitu lainkaan.

Eri taiteenalojen korvauskäytännöt on nostettu esiin vuoden 2019 hallitusohjelmakirjauksessa. Kirjauksen mukaan "minimikorvausten määrittelyistä eri taiteenaloilla korvauskäytäntöjen yhtenäistämiseksi selvitetään". Kirjausta ei ole huomioitu lainkaan.

Muilta osin viittamme aiempiin kohtiin.

c. Tekijänoikeuden lähioikeuksiin ehdotettujen muutosten pääasialliset vaikutukset (esittävien taiteilijoiden suojan laajentaminen, lehtikustantajan lähioikeus). Onko kuvailussa virheitä tai puutteita? Onko sitä tarpeen täydentää, ja jos on, miten?

Viittaamme Kopioston lausuntoon.

d. Verkkosisällönjakopalvelun tarjoajan vastuuta koskevan sääntelyn vaikutukset. Onko kuvailussa virheitä tai puutteita? Onko sitä tarpeen täydentää, ja jos on, miten?

Viittaamme Sananston ja Kopioston lausuntoihin.

13. Kysymyksiä perusoikeusarvioinnista

HE-luonnoksen 12 luvussa esitystä arvioidaan perusoikeuksien toteutumisen ja lainsäätämisyjärjestyksen kannalta. Onko analyysissä puutteita, esimerkiksi puuttuuko sellaista perustuslakivaliokunnan tai EU-tuomioistuimen ratkaisukäytäntöä, joka olisi asian arvioimisessa tarpeen ottaa huomioon? Jos puuttuu, mitä tulisi lisätä?

Analyysissä on vakavia virheitä ja puutteita. Luonnos on kirjoitettu käyttäjän näkökulmasta. Tekijän omaisuudensuojan rajoittamista ei ole arvioitu riittävästi perusoikeuksien yleisten rajoitusedellysten kautta. Tekijän omaisuudensuojaa on käsitelty kaiken kaikkiaan suppeasti.

Tekijöiden aseman heikentämistä perustellaan toistuvasti sananvapaudella. Tämä on suorastaan irvokasta. Sanan- ja ilmaisunvapaus on elinehto taiteilijoille ja muille tekijöille. Yhteiskunnallinen keskustelu, johon myös kirjallisuus osallistuu, kuuluu sananvapauden ytimeen. Esimerkiksi luonnoksessa mainitut porovideot eivät. Edelleen on unohtunut mainita, että tekijänoikeus ei suojaa tietoa tai ideoita, ainoastaan tekijän persoonallista ilmaisua. Teosten siteeraaminen on sallittua hyvän tavan mukaisesti. Tekijänoikeus turvaa taiteen ja lehdistön itsenäistä asemaa suhteessa vallanpitäjiin. Lopulta käyttäjäkään ei hyödy, jos tekijöiden ja esittävien taiteilijoiden ansainta tehdään mahdottomaksi. Ilman kotimaisia tekijöitä ja esittäviä taiteilijoita ei ole kotimaista taidetta, tiedettä ja journalismia. Ilman kotimaista taidetta, tiedettä ja journalismia ei ole suomalaista, demokraattista sivistysvaltiota.

14. Muut yksityiskohdat, joista haluatte lausua

Onko esityksessä muita yksityiskohtia, joita haluatte kommentoida, kuten siirtymäsäännökset, lakien voimaantulo, lain seuranta ja toimeenpano tai jotain muuta vastaavaa?

-

Yhteenvedo keskeisistä huomioista

Tässä voitte halutessanne esittää lyhyen yhteenvedon lausuntonne keskeisistä huomioista ja kannanotoista.

Esitysluonnos on vakavalla tavalla puutteellinen. Se perustuu olennaisin osin mitättömään ja virheelliseen nykytilaan ja vaikutusten arviointiin. Direktiivi edellyttää merkittäviä parannuksia tekijöiden asemaan. Tässä muodossa esityksen vaikutus olisi päinvastainen. Se aiheuttaisi suurta ja

peruuttamatonta haittaa kotimaisille tekijöille ja suomalaiselle, pohjoismaiseen traditioon pohjautuvalle tekijänoikeusjärjestelmälle.

Olemme syvästi huolestuneita lainvalmistelun tasosta. Vaadimme, että luonnos valmistellaan uudelleen. Tämän jälkeen tarvitaan uusi lausuntokierros. Uudelleen valmisteltu esitysluonnos tulee lähettää lainsäädännön arviointineuvoston arvioitavaksi.

Suomen Kirjailijaliitto on suomenkielisten kaunokirjailijoiden valtakunnallinen järjestö. Liitto on perustettu vuonna 1897, ja sillä on yli 800 kirjailijan ammatissa toimivaa jäsentä. Vahvistamme kirjailijoiden ammatillista asemaa ja edistämme suomalaista kirjallisuutta.

Oinonen Suvi
Suomen Kirjailijaliitto ry